

Thế giới đối mặt với biến động lớn?

*Lời người dịch: Thời báo Hoàn cầu (Trung Quốc) ngày 03/07/2018 đăng xã luận dưới tiêu đề “**Có lẽ chúng ta đang ở vào đêm trước một cuộc biến động lớn của thế giới**”. Posted on 17/07/2018 by The Observer. Nguyên văn như sau:*

Phải chăng thế giới đang ở vào đêm trước một cuộc biến động lớn? Xem ra rất có khả năng như vậy! Xác suất cuộc chiến tranh thương mại toàn cầu do chính phủ TT Trump gây ra cuối cùng sẽ trở thành hiện thực đang ngày càng cao, điều này sẽ làm thay đổi nhận thức của các nước về trật tự thế giới, và tính chất mối quan hệ quốc tế trong thế kỷ 21, tiếp đến sẽ đem lại một loạt phản ứng dây chuyền.

Không thể coi cuộc chiến tranh thương mại là thứ từ trên trời rơi xuống, cá tính của TT Trump cũng chẳng phải là nguyên nhân duy nhất của cuộc chiến này. Tiến trình toàn cầu hóa vốn dĩ do phương Tây làm chủ trải qua quá trình phát triển đã đem lại một số thay đổi có tính cấu trúc mà phương Tây lúc đầu chưa dự kiến tới, trong đó có sự trỗi dậy của các thị trường mới nổi như Trung cộng, Ấn Độ, v.v. Mỹ cho rằng: Những thay đổi ấy đã làm suy yếu địa vị ưu thế tuyệt đối của họ, và mong muốn đơn phương sửa đổi với quy mô lớn quy tắc kinh tế toàn cầu. Sự đe dọa chiến tranh thương mại cực đoan của TT Trump ăn nhập với nỗi bất mãn và lo ngại đó của một số người Mỹ.

Từ đây có thể thấy cho dù cuộc chiến tranh thương mại ấy sẽ tiến hành như thế nào, với quy mô lớn ra sao, thì nước Mỹ vẫn khẳng định muốn “cải tạo thế giới”. Trong thời gian gần đây, tư tưởng đối ngoại cấp tiến của chính phủ TT Trump dần dần chiếm thế thượng phong ở Mỹ, nhất là TT Trump lại kiểm soát hữu hiệu được Đảng Cộng Hòa. Có thể coi cuộc chiến tranh thương mại tiền tiêu xung quanh vấn đề đánh thuế vào mặt hàng thép-nhôm là quá trình Tòa Bạch Ốc khơi động xã hội Mỹ.

Mục tiêu mới của Washington là: biến nước Mỹ thành nước xuất siêu thương mại, khôi phục địa vị nước lớn của Mỹ trong ngành chế tạo trên toàn cầu; bảo đảm nước Mỹ dẫn đầu toàn diện về Khoa học Công nghệ, loại bỏ bất cứ khả năng nào xuất hiện kẻ thách thức nước Mỹ; giữ ưu thế trang bị quân sự cao hơn hẳn một thế hệ, và sự lớn mạnh tổng hợp không quốc gia nào có thể sánh được, v.v.

Kế hoạch của Mỹ sẽ đả kích nghiêm trọng hệ thống thương mại quốc tế, lấy quy tắc của Tổ chức Thương mại quốc tế (WTO) làm trung tâm, sẽ làm rối loạn sự phân công ngành

ngành sản xuất toàn cầu đã tự nhiên hình thành trong mấy chục năm qua, sẽ tạo ra sự điều chỉnh lợi ích hầu như sẽ động chạm đến toàn nhân loại. Điều nguy hiểm là vì không có sự kiểm soát của một quyền uy siêu quốc gia, nên công cuộc điều chỉnh đó trên một mức độ nhất định sẽ dẫn tới sự tái khởi động điên cuồng của các quy tắc luật rừng, đem lại những tính chất không xác định và rủi ro.

Xét theo tình hình hiện nay, phản kích nước Mỹ là phản ứng thứ nhất của các cộng đồng kinh tế chủ yếu trên thế giới, đối với sự kiện Washington phát động chiến tranh thương mại. Hiện nay khó có thể dự đoán vòng biến động lớn này sẽ dẫn thế giới đi tới đâu. Thế nhưng nước Mỹ sẽ trả giá nặng nề cho dã tâm muốn toàn thế giới đều biến thành “Phiên thuộc kinh tế” của Washington; hiển nhiên điều đó không thể tránh khỏi.

Cuối tuần trước EU để lộ tin nói: Họ sẽ cùng các cộng đồng kinh tế khác tiến hành trả đũa đối với các sản phẩm có tổng trị giá 300 tỷ USD của Mỹ. Đây là ý đồ chống đối có quy mô lớn nhất cho tới nay của các nước, để trả đũa sự đe dọa về quan thuế của Mỹ đối với họ, lớn hơn nhiều so với phương cách trả đũa Trung cộng đã tuyên bố.

Một khi chiến tranh thương mại tiến hành đến giai đoạn sự trả đũa lẫn nhau từng đơn mục sản phẩm lên tới vài chục tỷ USD, thì có lẽ nó sẽ gây ra ảnh hưởng xấu tới mức không thể đảo ngược, và có quán tính đáng sợ diễn biến thành chiến tranh thương mại toàn cầu. Các cuộc chiến tranh truyền thống đều gây ra bởi dã tâm cộng với tâm lý cầu may, chúng khó có thể giữa chừng dừng lại để ngừng tổn thất, xem ra có vẻ phi lý trí, nhưng nó có quy tắc nội tại của nó. Một khi chiến tranh thương mại toàn cầu đã nổ ra thì rất có thể cũng sẽ như thế!

Giả thử chiến tranh thương mại bùng nổ thì đó sẽ là một trận hỗn chiến, các bên đều không có kinh nghiệm, và cũng đều không có bạn Đồng minh. Nhưng ở đây sẽ có một phép tắc tự nhiên: Kẻ nào có dã tâm lớn, tham chiến trên diện rộng, thì sẽ càng có lăm chịch thủ, rất có khả năng trở thành mục tiêu công kích của nhiều bên. Nước Mỹ đang đặt mình vào vị trí đó.

Trung cộng cần phải tính toán tới khả năng xấu nhất, chuẩn bị đón tiếp cuộc đại biến động thế giới đang tiến đến. Vì TC là thị trường mới nổi thành công nhất, nên tất nhiên sức ép mà chúng ta phải chịu sẽ lớn hơn các quốc gia nói chung, rất khó dùng biện pháp chiến lược đối phó để tránh khỏi sức ép đó. Chúng ta phải bình tâm tiếp thụ hiện thực cơ bản này.

Nhưng cần thấy là trong việc đối phó với những biến động phá quy tắc thì sức mạnh sẽ là pháp bảo lớn nhất. Thực lực kinh tế thương mại của Trung cộng đã đứng ở hàng đầu trên thế giới, vì thế năng lực chống đỡ của chúng ta cũng sẽ mạnh hơn rất nhiều quốc gia. Trung cộng không có lý do sụp đổ sớm, trong khi nước khác vẫn còn đứng được.

Trung cộng cần nói nguyên tắc chứ không chủ động nâng cấp xung đột, cũng kiên quyết không nhượng bộ vô nguyên tắc. Chúng ta phải kết bạn rộng rãi, cho dù chưa làm được việc liên kết hành động, thì cũng phải tránh tạo ra kẻ địch cho mình. Như vậy chúng ta mới có thể tăng được tính chủ động trong cuộc hỗn chiến.

Đương nhiên trong trận đại chiến thương mại thế giới này, Trung cộng không làm được vai trò “chỉ lo cho mình [nguyên văn: độc thiện kỳ thân]”, nhưng chúng ta cũng khẳng định sẽ không phải là kẻ duy nhất bị đánh, lại càng không phải là mục tiêu công kích của nhiều bên. Chúng ta không chi phối nổi tình hình toàn cầu, song chúng ta có thể làm được việc thực thi kiểm soát một số rủi ro lớn, làm cho chúng ta có thể đi qua cuộc khủng hoảng này một cách bình ổn hơn, gắng hết sức giảm phí tổn trên con đường phục hưng dân tộc Tàu.

Nguồn: <http://nghiencuuquocte.org/2018/07/17/the-gioi-doi-mat-voi-bien-dong-lon>

Hết.

